

HEFTE 4

**SKATTE- OG
AVGIFTSKRAV**

© Vidar Sinding 2017

ISBN: 978-82-690177-4-8

Tittel: Skatte- og avgiftskrav

Format: PDF

Layout: Monduma AS

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med rettighets-
haver er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov eller tillatt
gjennom avtale med Kopinor, interesseorgan for rettighetshavere til åndsverk. Utnyttelse i strid med lov eller avtale kan
medføre erstatningsansvar og inndragning, og kan straffes med bøter eller fengsel.

Henvendelser om denne utgivelsen kan rettes til:

vs@sinding.no

Innholdsfortegnelse

- 1. Oversikt**
- 2. Betalingsutsettelse og betalingsnedsettelse av hensyn til skyldneren**
- 3. Betalingsutsettelse og betalingsnedsettelse av innfordringshensyn**
- 4. Skattelempling begrunnet i forhold ved fastsettelsen av kravet**
- 5. Klage på skatte- og avgiftsvedtak. Forskuddstrekk**

1. Oversikt

Den klare hovedregelen er at alle skatte- og avgiftskrav må betales, jf. skattebetalingsloven § 10-1. Det kan skje frivillig eller gjennom tvangsinnfordring.

I visse situasjoner har myndighetene likevel adgang til å lempe på skatte- og avgiftskrav, jf. skattebetalingsloven §§ 15-1, 15-2 og 15-3. Lempning kan innebære betalingsutsettelse/betalingsavtale eller betalingsnedsettelse (dvs. sletting) av hele eller deler av kravet. Formålet er å hindre sterkt urimelige utslag, og adgangen til lempning er ment å være en sikkerhetsventil. Lempning vil derfor bare innvilges unntaksvis.

Det er en grunnleggende forutsetning for lempningen at den ivaretar nærmere angitte hensyn. Det kan være av rimelighetsgrunner (rimelighetslempning), for eksempel dårlig økonomi, alder, sykdom o.l. hos skyldneren, eller av innfordringsgrunner (innfordringslempning), for eksempel at myndighetene godtar et lavere betalingstilbud som full innfrielse fordi tilbudet anses som et bedre alternativ enn å skulle fortsette innfordringen mot skyldneren.

Myndighet til å treffe avgjørelse om rimelighets- og innfordringslempning ligger hos innkrevingsmyndighetene, vanligvis kemneren. Gjelder lempningen større beløp eller lang betalingsutsettelse, fattes avgjørelsen imidlertid av fastsettelsesmyndighetene, vanligvis skattekontoret.

Myndighetene har også adgang til å lempe på skatte- og avgiftskrav «dersom det av særlige grunner knyttet til fastsettingen virker særlig urimelig å fastholde hele kravet», jf. skatteforvaltningsloven § 9-9. Lempningen begrunnes her i forhold som gjelder selve fastsettelsen av kravet. Av og til får skatte- og avgiftsregler utilsiktede virkninger, og det kan etter omstendighetene rammes av bestemmelsen. Rette myndighet til å avgjøre lempning etter skatteforvaltningsloven § 9-9 er skattekontoret.

Det kan være feil ved skatte- og avgiftsvedtak. I slike tilfeller bør klage inngis.

2. Betalingsutsettelse og betalingsnedsettelse av hensyn til skyldneren

Skattebetalingsloven § 15-1 regulerer rimelighetslempning på grunn av dødsfall, særlig alvorlig sykdom eller lignende årsaker når disse omstendighetene gjør skyldneren ute av stand til å innfri sine skatte- og avgiftsforpliktelser.

For å kunne få betalingsutsettelse/betalingsavtale må tre vilkår være oppfylt:

- a. Det må foreligge en rimelighetsårsak i form av «dødsfall, særlig alvorlig sykdom eller lignende årsaker».
- b. Det må foreligge en rimelighetsvirkning ved at skyldneren blir «ute av stand til å innfri sine skatte- og avgiftsforpliktelser, og det vil være uforholdsmessig tyngende å fortsette innkrevingen».
- c. Det må foreligge årsakssammenheng mellom hendelsen (dødsfall, alvorlig sykdom o.l.) og virkningen (ute av stand til å innfri sine skatte- og avgiftsforpliktelser og uforholdsmessig tyngende å fortsette innkrevingen).

Ved betalingsnedsettelse (sletting) gjelder samme vilkår som for betalingsutsettelse/betalingsavtale, men i tillegg kreves at skyldnerens betalingsevne må anses som «varig svekket».

Skattebetalingsloven § 15-1 er en «kan»-regel, og selv om vilkårene skulle være oppfylt, har skyldneren ikke lovbestemt krav på lempning. Om lempning innvilges er i stor grad opp til myndighetenes skjønn.

Søknad om lempning etter skattebetalingsloven § 15-1 skal rettes til den myndighet som står for innkreving av kravet, normalt kemneren. Søknaden bør være skriftlig og inneholde blant annet følgende dokumentasjon og opplysninger:

- søkerens navn, fødselsnummer, stilling, yrke og sivilstand
- antall forsørgede og deres alder
- dokumentasjon av søkerens inntekt for de to siste årene, formue og gjeld, eventuelt regnskap og revisjonsrapport for regnskapspliktige
- opplysning/dokumentasjon for fastsettelsen av det omsøkte kravet
- oversikt over skyldnerens samlede skatte- og avgiftsgjeld, angitt med beløp og hvilke år restansene refererer seg til
- oversikt over innfordringstiltak og resultatet av disse, og over videre innfordringsmuligheter
- opplysninger om skyldnerens øvrige kreditorer
- dokumentasjon av rimelighetsårsak, for eksempel legeerklæring, erklæring fra NAV mv.
- opplysninger om hvordan en eventuell betalingsavtale kan gjennomføres/finansieres

Gjelder lempningen et mindre beløp, avgjøres saken av kemneren. For større beløp skal avgjørelsen imidlertid fattes av skattekontoret (skatteutvalget) eller Finansdepartementet.

Det er klageadgang for avgjørelser etter skattebetalingsloven § 15-1, jf. forvaltningsloven § 28. Skattekontoret er klageorgan for vedtak fattet av skatteoppkreveren, og Skattedirektoratet er klageorgan for vedtak fattet av skattekontoret. Avgjørelse fattet av skatteutvalget kan imidlertid ikke påklages etter forvaltningsloven.

3. Betalingsutsettelse og betalingsnedsettelse av innfordringshensyn

Skattebetalingsloven § 15-2 regulerer rimelighetslempning av innfordringshensyn. Ved slik lempning er ikke vurderings-tema spesielle forhold hos skyldneren, men om lempningen tjener innfordringen og kreditor.

For å kunne få betalingsutsettelse/betalingsavtale eller betalingsnedsettelse etter skattebetalingsloven § 15-2 må skyldnerens betalingstilbud oppfylle følgende fire vilkår:

- a. Skyldneren må ikke være i stand til å innfri kravet på vanlig måte
- b. Betalingstilbudet må gi bedre dekning enn fortsatt innfordring
- c. Betalingstilbudet må være det beste skyldner kan tilby
- d. Lempning må ikke være støtende eller være egnet til å svekke den alminnelige betalingsmoral

Det siste kravet – at lempning ikke må være støtende eller svekke betalingsmoralen – sikter til konkrete etiske forhold som bør lede til avslag, for eksempel klanderverdig opptreden, manglende selvangivelser og oppgaver, skattesvik, illojalitet, unnlattelse av betaling over lengre tid, mv.

Når det gjelder hva søknaden bør inneholde av dokumentasjon/opplysninger og hvem som fatter avgjørelsen, gjelder stort sett de samme regler som for lempning av rimelighetshensyn etter skattebetalingsloven §15-1, jf. pkt. 2 ovenfor. Avgjørelser etter skattebetalingsloven §15-2 kan imidlertid ikke påklages etter forvaltningslovens regler.

4. Skattelempling begrunnet i forhold ved fastsettelsen av kravet

Skattemyndighetene kan sette ned eller ettergi fastsatt skatt dersom det av særlige grunner knyttet til fastsettingen virker særlig urimelig å fastholde hele kravet, jf. skatteforvaltningsloven § 9-9.

Denne lempningsregelen er særlig rettet mot utilsiktede virkninger av skatte- og avgiftsregler og behovet for å rette opp slike uheldige virkninger i det enkelte tilfellet. Rimelighetsvurderingen er i disse tilfellene knyttet opp mot de utilsiktede virkningene av regelverket og ikke til forhold ved skyldnerens situasjon, som for eksempel langvarig eller alvorlig sykdom. Et typisk eksempel kan være etterbetaling av pensjon, trygdeytelser eller lønn. I slike tilfeller skal skatten settes til det den hadde vært dersom utbetaling hadde skjedd i det året utbetalingene refererer seg til og det kan gi urimelige utslag.

Loven krever at det må være «særlig urimelig» å fastholde kravet. I praksis betyr det at lempning bare unntaksvis er aktuelt.

Søknad om lempning skal sendes skattekontoret. Det er skattekontoret som behandler og avgjør søknaden. En avgjørelse om lempning er et enkeltvedtak og kan fattes i forbindelse med fastsettingen av kravet. Det er likevel ikke en del av et fastsettings-/endringsvedtak. Lempingen endrer ikke selve fastsettelsen, men ettergir kravet. Søknaden behandles derfor når skatten er fastsatt.

Avgjørelse om betalingsnedsettelse og betalingsutsettelse etter skatteforvaltningsloven § 9-9 kan påklages.

5. Klage på skatte- og avgiftsvedtak. Forskuddstrekk

Skatte- og avgiftsvedtak kan inneholde feil, for eksempel kan det i likningen være lagt til grunn uriktige tall for verdi, inntekt og fradrag. De fleste feil kan rettes opp. Er det allerede fattet et skatte- og avgiftsvedtak, må det inngis en formell klage. I tillegg er det i stor grad anledning til å gjenoppta eldre saker.

Hvem klagen skal rettes til, på hvilken måte og hvilke klagefrister som gjelder, fremkommer normalt av skatte- og avgiftsvedtaket. Gjør det ikke det, eller dersom du er usikker, bør du ta kontakt med den myndigheten vedtaket kommer fra.

Det er viktig at du har riktig forskuddstrekk (skattetrekk på din bruttolønn).

Forskuddstrekket er en ren skatt man ikke kommer unna. Det som er viktig, og som du kan få gjort noe med, er at forskuddstrekket blir mest mulig korrekt. Et korrekt forskuddstrekk innebærer at du verken blir skyldig noe i skatt eller får tilbake skattepenger.

Ved endringer i din personlige økonomi, hvis du for eksempel har fått mer gjeld eller mistet inntekt, kan det være lurt å undersøke om forskuddstrekket bør endres. Ved inntektsbortfall og gjeldsøkning kan forskuddstrekket ofte settes ned, slik at nettolønnen øker og du får bedret din likviditet.

For mer informasjon bør du ta kontakt med Skatteetaten eller se nærmere på www.skatteetaten.no. Endringer i forskuddstrekket kan gjøres elektronisk på nettsidene til Skatteetaten.

Advokat Sinding AS

Vidar Sinding startet sin advokatpraksis i 1996 og har gjennom årenes løp opparbeidet en betydelig erfaring og kompetanse. I tillegg til sitt virke som advokat, har han forfattet flere bøker og artikler om ulike juridiske emner. Sinding har juridisk rådgivning i forbindelse med gjeld som en av sine spesialfelt.

Skatte- og avgiftskrav — ISBN: 978-82-690177-4-8 — © Vidar Sinding 2017